

Nr 665

Av herr **Sundman**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Kriminalvården: Frivården, m. m.

(Lika lydande med motion nr 555 i Första kammaren)

Under de senaste åren har frivårdsfallen inom kriminalvården ökat mycket kraftigt. Man beräknar ökningen sedan 1961 till ca 44 %. Antalet intagna på fångvårdsanstalt har under en följd av år hållit sig vid ganska konstant 5 000. En övergång till alltmer omfattande frivård ter sig önskvärd ur flera synpunkter. En anstaltsintagen kostar det allmänna ca 35 000 kronor per år. En frivårdspatient är betydligt mindre kostsam, samtidigt som vårdresultatet många gånger blir bättre. En kraftig upprustning av frivården ter sig synnerligen angelägen av både samhällsekonomiska och sociala skäl.

I årets statsverksproposition har kriminalvårdsstyrelsen krävt 32 408 000 kronor för frivården. I jämförelse med innevarande budgetår är det en höjning med 5 780 000 kronor. Av det begärda beloppet har departementscheftillstyrkt 31 434 000 kronor.

Skyddskonsulentorganisationen

Kriminalvårdsstyrelsen har i sitt anslagsäskande begärt att skyddskonsulentorganisationen skall utökas med en biträdande skyddskonsulenttjänst, tre skyddsassistenttjänster, fem övertillsynsmän samt femton biträden. Departementschefen har tillstyrkt inrättandet av tio skyddsassistenttjänster och lika många biträdestjänster. Jag anser det ytterst viktigt att den utbildade personalen avlastas tidskrävande rutingörsmål, för vilka de är överkvalificerade.

Kriminalvårdsstyrelsen har föreslagit att Kalmar skyddskonsulentdistrikt skall delas i två. Länets struktur är ganska speciell, och kommunikationerna är dåliga. Skyddskonsulenten i Kalmar har en mycket tung arbetsbörda. För att effektivisera frivården i denna del av landet bör en skyddskonsulenttjänst och en biträdestjänst inrättas i Västervik. Beräknad kostnad härför är ca 70 000 kronor. Kriminalvårdsstyrelsens begäran om inrättande av 40 nya tjänster för frivården synes mig välmotiverad.

Understöd till villkorligt frigivna

Som ovan nämnts har frivårdsklientelet ökat kraftigt under de senaste

åren. Anslaget var budgetåret 1961/62 1 000 000 kronor. För innevarande budgetår har riksdagen beviljat ett anslag på 1 500 000 kronor. Sedan 1962 har levnadskostnadsindex stigit med 87 enheter från 270 till 357 (1935 = 100). Enbart dessa förhållanden motiverar en kraftig anslagshöjning. Genom införandet av brottsbalken har frivårdens klientel förändrats. Den grupp av relativt skötsamma personer som dömdes till villkorlig dom med övervakning har nästan helt försvunnit ur frivårdsklientelet och ersatts med en stor skara relativt svårbehandlade fall. Kriminalvårdsstyrelsen har till dessa ändamål begärt 2 milj. kronor. Departementschefen har föreslagit en ökning i förhållande till innevarande budgetår med 250 000 kronor till 1 750 000 kronor. Kriminalvårdsstyrelsens äskanden synes välmotiverade, och jag vill föreslå att anslaget utgår med 2 milj. kronor. Det är här fråga om ett mycket svårt och ömtåligt arbete, och styrelsen bör få tillräckliga anslag, så att sparsamhetsskäl inte förhindrar nödvändiga åtgärder.

Fritid och studier vid fångvårdsanstalterna

Erfarenheterna har visat att frånvaron av organiserad fritid skapar krisartade situationer på fångvårdsanstalterna. En riktigt upplagd fritidsverksamhet är också ett betydelsefullt led i resocialiseringssträvandena. För att dessa intentioner skall kunna fullföljas krävs det personal och pengar. Kriminalvårdsstyrelsen har begärt att ytterligare fem tjänster som fritidsassistenter skall inrättas samt att verksamhetsanslaget skall höjas med 200 000 kronor. Departementschefen har endast begärt en ökning av verksamhetsanslaget med 85 000 kronor.

Kriminalvårdsstyrelsen har begärt att tjänster skall inrättas för en fångvårdsinspektör, två assistenter och åtta biträden för arbete med de intagnas frigivning. Anskaffning av arbete och bostad är ett viktigt led i kriminalvården. För att denna verksamhet skall bli möjlig bör kriminalvårdsstyrelsen få de tjänster som begärts för ändamålet.

Anslaget till Fångvårdsanstalterna bör utgå med 207 660 000 kronor — 545 000 kronor mer än departementschefen föreslagit.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta

a) att till Frivården under andra huvudtiteln (F 3) anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 562 000 kronor förhöjt förslagsanslag på 31 996 000 kronor; samt

b) att till Fångvårdsanstalterna under andra huvudtiteln (F 2) anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 545 000 kronor förhöjt anslag på 207 660 000 kronor.

Stockholm den 28 januari 1969

P.-O. Sundman (cp)